

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๘๐๓.๒/๕๐๗๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่..... ๙๕๗/๓๗
รับที่(อีเมล).....
วันที่..... ๑.๑.๒๕๖๓ ๑๖๖๐

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
๓๑๐ อาคารธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลาง
และขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ชั้น ๒
ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน
เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๓๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล) ๑๘๘๘๔

ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๓

๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล) ๒๑๘๒๖

ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ และ ๒ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) โปรดเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องหรือส่วนอื่นที่เห็นสมควร เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีในเรื่องร่างพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. (ร่างพระราชบัญญัติ) ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สคร. พิจารณาแล้วขอเรียนว่า ร่างพระราชบัญญัติฯ มีสาระสำคัญเป็นการยกเลิกพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ (พระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจฯ) ทั้งฉบับ เพื่อปรับปรุงบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน และเป็นไปตามมาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ จึงมีความเห็นและข้อสังเกต ดังนี้

๑. กรณีร่างมาตรา ๕ ที่กำหนดนิยามรัฐวิสาหกิจเช่นเดียวกับพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจฯ ซึ่งเป็นการกำหนดขอบเขตของรัฐวิสาหกิจที่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายฉบับนี้ เห็นว่า ตามบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติฯ ได้ระบุว่า กระทรวงแรงงานเสนอร่างพระราชบัญญัติฯ เพื่อปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ เนื่องจากได้มีการบังคับใช้มาเป็นเวลานานและมีบทบัญญัติบางประการ

/ไม่สอดคล้อง...

ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งปัจจุบันภาครัฐได้มีการปรับปรุง บทบัญญัติกฎหมายรัฐวิสาหกิจในกฎหมายหลายฉบับ ดังเช่นตามพระราชบัญญัติการพัฒนากำกับดูแล และบริหารรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่กระทรวงการคลังเป็นผู้เสนอ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ อันเป็นกฎหมายกลางที่ใช้ในการแสดงเจตจำนงของภาครัฐต่อการพัฒนากำกับดูแล และบริหารรัฐวิสาหกิจ ได้กำหนดนิยามรัฐวิสาหกิจให้หมายความว่า (๑) องค์การของรัฐบาลตามกฎหมาย ว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล กิจการของรัฐตามกฎหมายที่จัดตั้งกิจการนั้น หรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาล เป็นเจ้าของ (๒) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่กระทรวงการคลังมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ แต่ไม่ใช่บังคับกับบริษัทที่รัฐวิสาหกิจมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ ซึ่งเป็นการกำหนดนิยาม ของรัฐวิสาหกิจที่แตกต่างจากนิยามตามร่างพระราชบัญญัติฯ จึงเห็นควรให้มีการพิจารณาที่มาและความเหมาะสม ของการกำหนดนิยามรัฐวิสาหกิจในปัจจุบันเพิ่มเติม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบททางกฎหมาย เศรษฐกิจ และสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปตามเหตุผลที่มีการปรับปรุงกฎหมายในครั้งนี้

๒. กรณีร่างมาตรา ๑๙ ที่กำหนดให้ฝ่ายที่นัดหยุดงานต้องจัดให้มีบริการขั้นต่ำเท่าที่จำเป็น เพื่อบรรเทาความเสียหายหรือลดผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากการนัดหยุดงาน หากเป็นงานที่เป็นบริการ สาธารณะ ได้แก่ กิจการโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาล กิจการไฟฟ้า กิจการประปา กิจการโทรศัพท์หรือ โทรคมนาคม กิจการบรรเทาสาธารณภัย กิจการควบคุมการจราจรทางอากาศ และกิจการอื่นตามที่คณะกรรมการ ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา เห็นว่า เนื่องจากการกำหนดนัดหยุดงานกระทบการจัดทำบริการสาธารณะ ของรัฐวิสาหกิจในนามของรัฐ ในขณะที่ตามกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ซึ่งใช้บังคับกับแรงงานภาคเอกชน ได้กำหนดประเภทกิจการที่ห้ามปิดงานหรือนัดหยุดงาน ได้แก่ การรถไฟ การท่าเรือ การผลิตหรือการกลั่น น้ำมันเชื้อเพลิง เป็นต้น จึงเห็นควรให้พิจารณากำหนดกิจการที่เป็นบริการสาธารณะตามมาตรานี้เพิ่มเติม เช่น กิจการด้านขนส่งของการรถไฟแห่งประเทศไทย องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ และบริษัท ขนส่ง จำกัด เป็นต้น พร้อมทั้งเห็นควรพิจารณาผลกระทบจากการกำหนดเนื้อหาในส่วนนี้ทั้งในทางบวกและทางลบ อันอาจเกิดขึ้นต่อประชาชนและภาครัฐในการบริหารจัดการรัฐวิสาหกิจประกอบด้วย

๓. กรณีร่างมาตรา ๒๔ ที่กำหนดให้มีคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์โดยกำหนด องค์ประกอบในรูปแบบคณะกรรมการไตรภาคีเช่นเดียวกับพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจฯ (กรรมการ ฝ่ายนายจ้าง ๕ คน ฝ่ายลูกจ้าง ๕ คน และกรรมการโดยตำแหน่งจำนวน ๕ คน) เห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติฯ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการชุดนี้ลดลง โดยเปลี่ยนแปลงอำนาจหน้าที่บางส่วนให้เป็นอำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการวินิจฉัยการกระทำอันไม่เป็นธรรมและข้อพิพาทแรงงานที่แต่งตั้งขึ้นตามหมวด ๕ และกำหนด อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ตามร่างพระราชบัญญัติฯ ให้คงเหลือเพียง

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดสภาพการจ้างเท่านั้น ในขณะที่การกำหนดสภาพการจ้างของแรงงานภาคเอกชนจะเป็นไปตามมาตรฐานขั้นต่ำตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงแรงงาน นอกจากนี้ การกำหนดให้มีกรรมการฝ่ายนายจ้างและฝ่ายลูกจ้างซึ่งมีสถานะเป็นลูกจ้างของภาครัฐรวมจำนวน ๑๐ คน จากจำนวนคณะกรรมการทั้งหมด ๑๕ คน อาจส่งผลให้เกิดความไม่สมดุลในการพิจารณาและให้ความเห็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพิจารณาในเรื่องสภาพการจ้างที่เกี่ยวกับการเงินของรัฐวิสาหกิจ จึงเห็นควรให้กระทรวงแรงงานทบทวนความเหมาะสมของการกำหนดโครงสร้างคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจให้เหมาะสมกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการชุดนี้ พร้อมทั้งอาจกำหนดให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านแรงงาน เช่น ด้านแรงงานสัมพันธ์ ด้านมาตรฐานอุตสาหกรรม เป็นต้น ที่ไม่มีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องกับกิจการของรัฐวิสาหกิจ ร่วมเป็นกรรมการในคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ด้วย

๔. กรณีร่างมาตรา ๒๙ (๓) ที่กำหนดให้คณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์มีอำนาจหน้าที่พิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับสภาพการจ้างตามมาตรา ๑๒ เห็นควรปรับปรุงถ้อยคำให้มีความครอบคลุมถึงกรณีการปรับปรุงสภาพการจ้างตามมาตรา ๒๙ วรรคสาม ด้วย เนื่องจากกระบวนการปรับปรุงสภาพการจ้างตามพระราชบัญญัตินี้ อาจกระทำได้ทั้งกรณีการยื่นข้อเรียกร้องข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างโดยนายจ้างหรือสหภาพแรงงานตามมาตรา ๑ และกรณีที่รัฐวิสาหกิจเห็นสมควรปรับปรุงสภาพการจ้างตามมาตรา ๒๙ วรรคสาม

๕. กรณีร่างมาตรา ๓๒ ที่กำหนดให้มีคณะกรรมการวินิจฉัยการกระทำอันไม่เป็นธรรมและข้อพิพาทแรงงาน เห็นว่า ในการใช้ดุลยพินิจของคณะกรรมการตามหมวดนี้ควรจะต้องพิจารณาระเบียบข้อขัดแย้งและเจราจาไกล่เกลี่ยกับคู่กรณีเพื่อสร้างระบบแรงงานสัมพันธ์ที่ดีภายในรัฐวิสาหกิจ โดยหากไม่สามารถตกลงกันได้ คณะกรรมการจึงจะวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานดังกล่าว จึงเป็นกรณีที่คณะกรรมการชุดนี้จะต้องพิจารณาตามประเด็นปัญหากฎหมายแรงงานและหลักการของระบบแรงงานสัมพันธ์ อันเป็นภารกิจในการกำกับดูแลของกระทรวงแรงงานโดยตรง ในขณะที่ สคร. มีภารกิจในการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจซึ่งอาจไม่มีความเชี่ยวชาญในการพิจารณาในเรื่องดังกล่าว ดังนั้น จึงเห็นควรให้กระทรวงแรงงานทบทวนความเหมาะสมของการกำหนดให้ผู้อำนวยการ สคร. เป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการชุดนี้ รวมทั้งอาจเพิ่มเติมให้มีกรรมการที่มีความเชี่ยวชาญด้านกฎหมาย เช่น ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมายหรือแรงงานสัมพันธ์ ซึ่งไม่มีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องกับกิจการของรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น เข้าร่วมเป็นองค์ประกอบด้วย เพื่อให้การวินิจฉัยชี้ขาดเกี่ยวกับการกระทำอันไม่เป็นธรรมและข้อพิพาทแรงงานเป็นไปด้วยความรอบคอบมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการชุดนี้

๖. กรณีร่างมาตรา ๓๗ (๒) ที่กำหนดให้คณะกรรมการวินิจฉัยการกระทำอันไม่เป็นธรรม และข้อพิพาทแรงงานมีอำนาจหน้าที่พิจารณาข้อพิพาททางแรงงานตามมาตรา ๘๔ เห็นว่า ควรปรับปรุงถ้อยคำ เป็นการกระทำอันไม่เป็นธรรมเพื่อให้สอดคล้องกับกรณีตามมาตรา ๘๔ ซึ่งเป็นเนื้อหาในหมวด ๙ การกระทำอันไม่เป็นธรรม

๗. กรณีร่างมาตรา ๕๖ (๔) ที่กำหนดให้สหภาพแรงงาน กรรมการสหภาพแรงงาน อนุกรรมการสหภาพแรงงานและเจ้าหน้าที่ของสหภาพแรงงานได้รับการยกเว้นไม่ต้องถูกกล่าวหาหรือฟ้องร้องทางอาญา หรือทางแพ่ง กรณีจัดให้มีการชุมนุมหรือเข้าร่วมโดยสงบในการนัดหยุดงาน เห็นว่า ควรมีการพิจารณากำหนดหลักการ เงื่อนไข และแนวปฏิบัติในการชุมนุมโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการชุมนุมสาธารณะ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การชุมนุมเป็นไปด้วยความสงบเรียบร้อยและสอดคล้องกับขอบเขตแห่งเสรีภาพในการชุมนุมภายใต้กรอบของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายประภาศ คงเอียด)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

สำนักกฎหมาย

ส่วนกฎหมาย ๒

โทร. ๐ ๒๒๙๘ ๕๘๘๐-๗ ต่อ ๓๑๓๐

โทรสาร ๐ ๒๒๗๙ ๘๕๔๗